

FelsMatInf_AkAlg 0. vizsga 18-12-15 Neptun: _____ Név: _____

A vizsga feladatainak eredményeit mind erre az oldalra kell írni, de a mellékszámítások is beadandók! Minden papírlap jobb felső sarkán legyen rajta a név és a Neptun-kód! A feladatok megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható! Sikeres a vizsga ha az elért pontok száma legalább 12.

1. Válaszoljunk az alábbi kérdésre, illetve egészítsük ki a mondatot valamely tétel vagy definíció alapján!

a) (2 pont) Az $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$ egyenletrendszer optimális megoldásain definíció szerint az

$$\mathbf{Ax} = \text{proj}_{\mathcal{O}(\mathbf{A})} \mathbf{b}$$

egyenletrendszer megoldásait értjük, melyek megegyeznek az

$$\mathbf{A}^T \mathbf{Ax} = \mathbf{A}^T \mathbf{b}$$

egyenletrendszer megoldásaival.

b) A lineáris $L : \mathcal{V} \rightarrow \mathcal{W}$ leképezés képterének és magterének dimenziója közt mi az összefüggés, ha $\dim \mathcal{V} = 2018$, $\dim \mathcal{W} = 42$?

$$\dim \text{Ker } L + \dim \text{Im } L = 2018$$

c) Minden valós mátrix ortogonálisan hasonló egy felsőháromszög-mátrixhoz, feltéve hogy...

minden sajátértéke valós.

d) A nemnegatív \mathbf{A} mátrix spektrálsugarát jelölje r . Pontosán akkor létezik a $\lim_{n \rightarrow \infty} (\mathbf{A}/r)^n$ határérték, ha...

\mathbf{A} primitív.

e) (2 pont) Az alábbi \mathbf{A} mátrixot egy forgatás mátrixával balról szorozva az \mathbf{A} egy QR-felbontásának \mathbf{R} mátrixát kapjuk. Melyik ez a forgatómátrix, ha

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 3 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 4 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \mathbf{G} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{3}{5} & 0 & \frac{4}{5} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -\frac{4}{5} & 0 & \frac{3}{5} \end{bmatrix}$$

(mo: \mathbf{R} felső háromszög, e \mathbf{G} Givens-forgatás a $(*, 3, *, 4)$ oszlopot a $(*, 5, *, 0)$ -ba viszi, így $\mathbf{R} = \mathbf{GA}$ felső háromszög, és $\mathbf{A} = \mathbf{G}^T \mathbf{R}$ a QR-felbontás.)

f) Azt mondjuk, hogy a valós \mathbf{A} és \mathbf{B} mátrixok kongruensek ($\mathbf{A} \cong \mathbf{B}$), ha

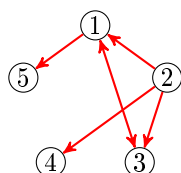
van olyan invertálható \mathbf{C} mátrix, hogy $\mathbf{B} = \mathbf{C}^T \mathbf{A} \mathbf{C}$.

g) Adjunk meg olyan mátrixot a szinguláris értékek és vektorok segítségével, mely az \mathbf{A} mátrix legjobb 3-rangú közelítése Frobenius-normában?

$$\sigma_1 \mathbf{u}_1 \mathbf{v}_1^T + \sigma_2 \mathbf{u}_2 \mathbf{v}_2^T + \sigma_3 \mathbf{u}_3 \mathbf{v}_3^T$$

2. Legyen $\mathbf{A} \in \mathbb{C}^{n \times n}$. A mellékelt ábrán kössük össze irányított élel azokat a csúcsokat amelyekhez tartozó állítások közt implikáció (\rightarrow) vagy ekvivalencia (\leftrightarrow) van. (4 pont)

- ① \mathbf{A} unitéren diagonalizálható
- ② \mathbf{A} önadjungált
- ③ \mathbf{A} normális
- ④ \mathbf{A} sajátértékei valósak
- ⑤ \mathbb{C}^n előáll \mathbf{A} sajátalterei direkt összegeként

3. Adva van az

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

mátrix. Igaz-e, hogy van olyan C konstans, melyre $e^{\mathbf{A}} = C\mathbf{A}^2 - e^2\mathbf{A} + e^2\mathbf{I}$, és ha igen, mennyi C értéke? (3 pont)

Igaz, $C = \frac{1}{2}e^2$ (megoldás a 7. prezentáció 48. oldalán, de egyszerűbb a $p(x) = Cx^2 - e^2x + e^2$ polinomból és deriváltjaiból kiindulni, mert a kérdésből ez a polinom olvasható ki.)

4. Határozzuk meg az $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$ mátrix Frobenius-, 1- és 2-normáját! (4 pont)

$\|\mathbf{A}\|_F = \sqrt{10}$, $\|\mathbf{A}\|_1 = 3$, $\|\mathbf{A}\|_2 = 3$ (utóbbi a legnagyobb szinguláris értékből)

5. Határozzuk meg az

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

mátrix szinguláris felbontását! (6 pont)

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 & \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 & -\frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \end{bmatrix}$$

6. Egy 8×8 -as \mathbf{A} mátrix sajátértékei 5 és 1. Az $\mathbf{A} - 5\mathbf{I}$ hatványainak rangja rendre 5, 4, 3, 3, az $\mathbf{A} - \mathbf{I}$ hatványainak rangja rendre 7, 6, 5, 5. Írjuk fel \mathbf{A} Jordan-féle normálalakját! (4 pont)

$$\begin{bmatrix} 5 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 5 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$